

ŠTATELJI! Prosim, pogledajte na številke vlog naslova za dan, ko v vaši hiši poteka. V teh časih vnanja cen, potrebuje delovanje. Skrušajte se vnaprej plačano.

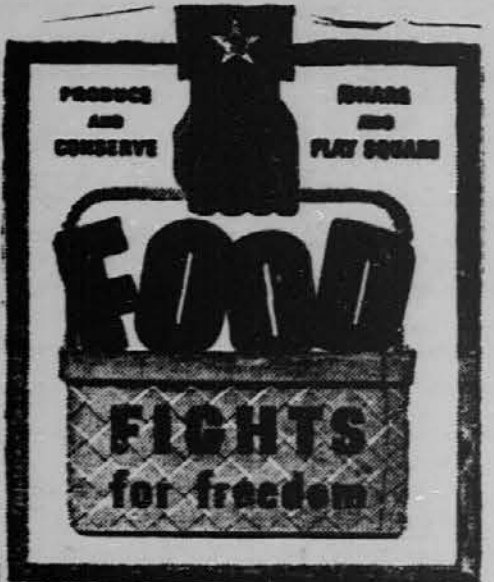
1116 E. 72nd St.
Brooklyn 60, N.Y.
Gorsha

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 22nd 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1979.

No. 95 — VOLUME LII. — LETNIK LII. NEW YORK, MONDAY, MAY 15, 1944 — PONEDELJEK, 15. MAJA, 1944

KRALJ PETER REŠUJE PRESTOL

Kralj Peter II., v namenu, da reši krizo v svoji vladi, ne da bi bilo potrebno opustiti monarhijo, je v soboto sklical zastopnike vseh strank na zborovanje, ki se bo danes vršilo v jugoslovanskem poslanstvu v Londonu. — Odstop dr. Purića bo najbrže zahtevan.

Poznavalec razmer v jugoslovanski vladi so prepričani, da bodo zastopniki zahtevali, da odstopi dr. Božidar Purić kot ministrski predsednik in vnanji minister.

Kralj Peter je pred devetimi tedni prišel iz Kaira v London v nadi, da mu bo angleška vlada pomagala doseči sporazum med maršalom Titom in generalom Dražo Mihajlovićem.

Ves čas od tedaj so bila v teku posvetovanja, pa brez vsakega uspeha. Največ je bilo slišati zahteve, da naj Purić odstopi, česar pa ni hotel storiti in se tudi ni hotel pogajati z odposlanci maršala Tita. — Vsi tedaj je prišla vlada v tako krizo, da mora kralj sam poseči vmes, če hoče rešiti monarhijo.

Churchillova vlada je podpirala monarhistično vlado, medtem pa je angleška vlada prišla dajati vso mogočo pomoč maršalu Titu.

Medtem ko dobivajo Titovi partizani vojaško pomoč, jih zavezniške vlade politično še niso priznale. Samo Moskva je zadovoljna s civilno vlado, ki so jo postavili partizani v krajih, ki so jih osvobodili.

Angleške in ameriške bojaške komisije, ki so bile pri maršalu Titu in generalu Mihajloviću, so se vrnile, da poročajo svojim vladam.

Iz poročil, ki so jih prinesli s seboj, je razvidno, da ima maršal Tito kakih 300.000 vojakov in so tudi v boju z Nemci tako uspešni, kot govore poročila iz Titovega glavnega stana.

Ista poročila pravijo, da ima tudi general Mihajlović skoro enako število četnikov, toda jih

je samo 20.000 oboroženih in še ti se zadržijo pasivno proti Nemcem, to je, da se z njimi ne bojujejo; vsled tega zaveznikom tudi mnogo ne pomagajo.

Med Titovimi partizani in Mihajlovićevimi četniki pride do pogostih spopadov, kar je zopet velika ovira med zavezniki in narodi za tesno sodelovanje vseh sil. Spor med obema strankama pa je dosegel svoj višek, ko je z partizanskega glavnega stana prišlo naznanilo, ki kralju Petru prepoveduje vrniti se v deželo, dokler po vojni narod s plebiscitom ne odloči, kako vladno obliko hoče imeti.

Kralj Peter je izdelal podoben program za novo vlado. Po tem programu kralj svetuje, da se med partizani in četniki sklepa mir, sprejme tudi plebiscit po vojni in slednjič priporoča federativno državo, v kateri bodo imeli Srbi, Hrvatje, Slovenci in druge narodne skupine enake pravice.

Ta program, — pravi poročevalec, — so v splošnem odobrile vse stranke, ki so v Londonu zastopane.

Največja težava je najti voditelja, ki bi bil po volji partizanom in četnikom in bi združil partizane in četnike. Po mnenju nekaterih bi bilo mogoče to rešiti na ta način, da bi četniki služili kot zalagalna in vladne čete za partizane, ki so na fronti.

Ako je kralj Peter na zborovanju povabil tudi zastopnike maršala Tita, ni znano, toda voditelj Titove misije v Londonu generala Vladimir Velebit je rekel, da je njegova prva skrb dobiti od zaveznikov čim več orožja za partizane.

ZAVEZNIKI BODO UNIČILI NEMŠKO ARMADO V ITALIJI. — pravita poveljnika

General sir R. L. G. Alexander, vrhovni poveljnik zavezniških armad v Italiji in general Mark W. Clark poveljnik pete armade v Italiji sta vsak v svojem dnevnem povelju napovedala, da bodo zavezniki uničili nemško armado v Italiji.

General Alexander je svojim vojakom povedal, da so bili izbrani, da zadajo prvi udarec v zadnji bitki, v kateri bo sovražnik enkrat za vselej uničen. Nato pa je pomenljivo rekel:

“Od vzhoda in zapada, od severa in juga bodo padli udarci, ki bodo uničili nacije in bodo zopet prinesli svobodo v Evropo in bodo pospešili mir za nas vse. Nam je bila v Italiji podeljena čast zadati prvi udarec.

“Nemške armade v Italiji bodo uničile. Boji bodo hudi, srđiti in morebiti dolgi, toda vi ste bojevalci in vojniki najboljše vrste, ki že nad eno leto poznate samo zmago.”

General Clark je rekel: “Mi moremo in tudi bomo uničili nemške armade. Vi ste postavili sovražnika v sedanjih nevarnih položajih, da brezupno skuša zadržavati zavezniške armade, o katerih ve, da bodo navalele nanj od dveh strani.”

Ko se je pričela nova ofenziva v Italiji, se je tudi izvedelo, da je general Clark tajno prišel v Ameriko in se je posvetoval

NEMCI SO NA KRIMU IZGUBILI 111.000 VOJAKOV. — PRAVI MOSKVA

Moskva naznanja, da je rdeča armada zdrobila zadnji sovražni odpor in končala 35-dnevno kompanjo, ki velja Nemce in Rumunce 111.000 mrtvih ali ujetih.

Nad 50.000 sovražnikov je bilo ubitih in 61.587 ujetih, med njimi tudi dva nemška generala v hitri ruski ofenzivi, ki se je pričela 8. aprila in je bila končana 12. maja, ko so Rusi uničili zadnji ostanek sovražnih armad na rtu Kerson, 7 milijonov zapadno od Sevastopola.

V končnih bojih zadnjih šest dni je bilo ubitih nad 44.000 Nemcev in Rumuncov in v torek, 9. maja je bil zavzet Sevastopol. Od početka pa do konca ofenzive so ruske bojne ladje in aeroplani potopili 191 nemških tadij z vojaštvom in vojaškimi zalogami. Med njimi je bilo 69 transportnih parnikov.

Skupne izgube Nemcev na Krimu so druge največje za Stalingradom, kjer so Nemci izgubili 330.000 mož, mrtvih in ujetih.

Od 8. aprila do 12. maja so Rusi razbili 188 tankov, 529 aeroplanov, 775 topov vseh kalibrov, 946 možnarjev, 1882 strojne, 2277 motornih vozil, in 39 skladišč. Rusi pa so dobili naslednji plen: 111 tankov, 49 aeroplanov, 2305 topov razne velikosti, 1449 možnarjev, 7008

Gustavova črta prebita

Zavezniki so v razdalji petih milj vdrlí enomiljo v Gustav. utrjeno črto nad Rapidom in sinočno poročilo naznanja, da so Francozi prebili Cassino-Formia cesto, ki veže nemške postojanke ob dveh cestah, Via Casilina in Via Appia, ki pečeta v Rim.

Zavezniki so prodrlí več milj onstran Castelforte, ki je ena izmed šestih močnih postojank, ki so jih zavezniki v sedanjí ofenzivi zavzeli. Nemce preganjajo iz njihovih brlogov z metalei ognja.

Angleške in indijske čete so prebile Gustavovo črto onstran Rapida in so poslate v ozadje veliko število ujetnikov. Naglo so postavile onstran reke močno mostišče in odbile več protinapadov.

V teku srđiti boji okoli 3 močno utrjenih postojank na 25 milj dolgi fronti med Cassinom in Tirenskim morjem, —

Nemcem je bilo iztrganih najmanj deset trgov in vasi.

Vsled močnih prvih zavezniških vdarecev je bil sovražnik spocetka začuden, sedaj pa čuti vso vdarno silo in se zaveda, da je popolna in splošna ofenziva v teku. Toda ne omahuje, temveč s srđito brani s tanki in gibljivimi topovi.

Navzlic močni obrambi pa zavezniki počasi napredujejo, četudi drago plačajo.

Angleški in indijski inženirji so postavili most čez Rapido med hudim sovražnim artilerijskim ognjem. Rapido je deroča reka, 40 do 90 čevljev široka in tri do pet čevljev globoka, breg pa je visok 9 čevljev.

Zavezniki bombardirali več krajev ob železnicah v dolini reke Po v severni Italiji.

Leteče trdnjave so napadle Ferraro in Mantuo, drugi bombardniki pa so povzročili mnogo škode v Vincenzi, Padovi, Pieve di Sacco, v Trevisu in Mestre. Bombardiranih je bilo tudi več letališč, med njimi Aviano in Viñorba severno od Benetk, kjer je bilo uničenih več aeroplanov na tleh.

Ameriške letelce trdnjave so zaprle Brenner prelaz, ko so razbile 3500 čevljev dolgi Avio železniški viadukt iz cimenta Brenner prelaz je dolg 81 m in je čezenj je speljana železnica, ki je najkrajša zveza

Tito prišel splošno ofenzivo

Maršal Tito je v četrtek prišel z veliko ofenzivo v Srbiji od Vardarju in Ibarju, kjer sta dve poglavitni prometni črti med Srbijo in Grško. — Titov glavni stan priznava, da so Nemci vdrlí v Prijedor v Bosni.

Titovo naznanilo je bilo oddano v četrtek popoldne, toda zavezniške oblasti so ga zadržale do petka, da so prej naznanile veliko ofenzivo v Italiji.

Medtem ko so zavezniki pričeli veliko ofenzivo v Italiji, drži maršal Tito s svojo ofenzivo mnogo nemških divizij v Jugoslaviji.

Tudi grški partizani so pričeli z borbo in držijo najmanj štiri nemške divizije na Grškem.

Dolnji ob Vardarju in Ibarju sta videli že mnogo krvavih bitk. Vardar teče v jugozapadni smeri in se pri Solunu izliva v Egejsko morje. Ibar pa teče od zapada proti vzhodu ter se pri K. Mitrovici izliva v Vardar.

V petek je bilo iz glavnega stana maršala Tita poročano, da močni nemški oddelki napadajo od zapada in vzhoda partizanske utrjene postojanke v vzhodni Bosni, zlasti Vlasenico, ki je v treh dneh že pogosto premenila svojega gospodarja.

Titov glavni stan priznava, da so Nemci vdrlí v Prijedor v zapadni Bosni ter skušajo obkoliti Mrkonjićgrad, to se jim

pa ni posrečilo, temveč so bili potisnjeni nazaj v svojo črto.

Vroči boji so tudi v teku v Črnigori, Hercegovini, Sandžaku in Sloveniji, kakor tudi na Hvaru.

Boji v Sloveniji

Današnje poročilo naznanja, da so se partizani prebili skozi nemški obroč v Makedoniji in so pobili veliko število Nemcev. V Sloveniji so partizani premagali več tisoč Nemcev med Žužemberkom - Trebnjem.

V vzhodni Bosni so partizani zavzeli Zivince in Starigrad v Dahnaciji, 25 milj vzhodno od Zadra.

Srditi boji se nadaljujejo v Srbiji, kjer so partizani na več krajih prebili Sarajevo-Beograd železnico med Užicami in Višegradom in so tudi porušili postajo Mokra gora.

Zelezniške proge so bile tudi razdejane v Vojvodini, kjer partizani razbijajo vlake z vojaštvom in vojniim materijalom.

Vroči boji so v teku okoli Like in Korduna na Hrvatskem, kjer imajo Nemci močne motorizirane čete, ki so zavzele že več močnih postojank.

Uslužbenci Bendix Aviation Corp. dobe \$960.000 nagrade

Zvezini vojno-delavski odbor je izdal odlok, glasom katerega mora takozvano Eclipse Pioneer oddeljenje od Bendix Aviation Corp. v Teterboro, N. J., vsem 3500 uslužbenecem tega oddeljenja, posebne doklade, ali nagrade v skupnem znesku \$960.000.

Vojno-delavski vladin odbor je tudi določil, da v nadalje zamorejo dobiti za delo ob sobotah in nedeljah dvojno plačo le, ako so tekom tedna delali šest zaporednih dni. Zgoraj omenjeno svoto bodo dobili za delo, katero so izvršili v dobi od 5. oktobra 1942 do 2. maja, 1943. V Teterboro, N. J., so prišli delavci iz vseh krajev republike.

Dijaški štrajk v Fort Lee, New Jersey, končan

Štrajk dijakov višje šole v bližnjem Fort Lee, N. J., ki so, kakor smo javili, uprizorili štrajk, ker šolski odbor občne Fort Lee, ni hotel povečati plačo telovadbenemu učitelju, Lloyd Spence, za letnih \$300, je končana, — in sicer z popolno zmago dijakov. Mestni šolski odbor se je namreč brezpogojno udal zahtevi dijakov, ter povečal učitelju plačo, kakor je zahteval.

STALIN ZA SODELOVANJE S PAPEŽEM

Rev. Stanislav Orlemanski, župnik na poljski župniji v Springfield, Mass., katerega so katoliški krogi obsojali, ker je šel v Moskvo, se je na svojem povratku čez Sibirijo in Aljasko vstavil v Chicago, kjer je prvi časnikarskim poročevalcem podal svojo izjavo.

Rev. Orlemanski je rekel, da je Stalin pripravljen sodelovati s papežem v boju proti preganjanju katoliške cerkve in da je zagovornik svobode vesti in vere.

O svojem potovanju v Moskvo je župnik Orlemanski časnikarskim poročevalcem rekel: “V Moskvo sem šel ne kot zastopnik katoliške cerkve, niti kot odposlanec ameriškega državnega departamenta, temveč kot privatni državljani, da proučujem poljsko vprašanje.”

Nato pa jim je vročil izjavo, ki vsebuje vprašanja, ki jih je

stavil Stalin in njegove odgovore. Glasi se:

“Št. 1. — Ali mislite, da je primerno za sovjetsko vlado zasledovati politiko pritiskanja in preganjanja z oziroma na katoliško cerkev?”

Odgovor maršala Stalina: — Kot zagovornik svobode vesti in vere mislim, da taka politika ne bi bila primerna in je izključena.

Št. 2. — Ali mislite, da je mogoče sodelovanje s svetim očetom, papežem Pijem XII. v zadevi borbe proti pritiskanju in preganjanju katoliške cerkve?”

Odgovor maršala Stalina: — Mislim, da je mogoče.”

Na vprašanja časnikarjev ni hotel odgovarjati, rekel pa jim je:

“Zelo lepe novice imam o Poljski, toda to bo prišlo pozneje.”

Rev. Orlemanski suspendiran

Komaj se je Orlemanski vrnil na svojo župnijo, je od svojega škofa Thomasa O'Learyja sprejel sporočilo, da je suspendiran, to je, da ne sme opravljati duhovniške službe.

Spočetke je nameraval župnik Orlemanski kljubovati škofu, toda se je premislil, ter sprejel kazen. V nekaj dneh bo odšel v nek samostan, kjer bo počakal, da bodo njegovo zadevo rešile višje cerkvene oblasti.

Ruski bombniki na delu

Medtem ko je ruska fronta primeroma mirna, letajo ruski bombniki daleč za nemško črto in so včeraj bombardirali železniške postaje na Poljskem, v Estonski in Beli Rusiji.

Nemci so nekajkrat napadli rusko mostišče na zapadnem bregu Dnjestrja, pa so bili vsakikrat vrženi nazaj.

Ruski bombniki so bombardirali močno trnjavo Brest-Litovsk, velevažno železniško križišče Poleč v Beli Rusiji in obkoljeno Narvo v Estonski.

Moskovski radio poroča, da včeraj na fronti ni bilo nobenih posebnih prememb, razun da so Rusi razbili ali poškodovali 14 nemških tankov in izstrelili 35 aeroplanov.

Polnočno rusko poročilo na-

Raketni topovi zelo uspešni
Zavezniški aeroplani so z raketnimi topovi potopili 40 japonskih tadij v Rabaulu na New Britain. Te vrste topov so na tem kraju fronte prvič porabili,

Kratka Dnevna Zgodba

M. FONHUS:

V DEŽELI MRAZA IN SMRTI

Bilo je jasne poletne noči v Spitzbergu, deželi mraza in smrti... M. FONHUS: V DEŽELI MRAZA IN SMRTI Bilo je jasne poletne noči v Spitzbergu, deželi mraza in smrti...

le ob pogledu na tisto črno kočo on di na obali vstaja v duhu takale slika: Gledam v majhen nizek prostor. V kotih je mračno, saj ne more tisto edino okence v steni zadostno razsvetliti izbe. Spredaj leži lovec na tleh, molče in ves skolačen. In zadaj leži ob steni še drugi, strmečih, na široko odprtih očih, ki nikoli ne vztrepetaje in so negibno uprte v eno samo in isto točko na stropu. Tako sta oba ležala že dan na dan, noč za nočjo. Ne zganeta se, ne premakneta se v svoji legi. Zunaj pred kočo pa hudočno in srdito kričijo galeb; ta dva v koči ga ne slišata. To sta tista dva, ki ju iščemo. "Tadaj pravi nekdo: "Ko sem odhajal od doma, sem svoji ženi obljubil, da bom previden. A tole zdajle, to je pa..."

Pred štirimi dnevi smo videli poslednje gole čeri Norveške pod modrim morskim svodom. Odtlej ni bilo pri nas ničesar drugega kot nebo in morje in takšno sonce, ki kroži dan in noč na obzorju ki nikoli ne zaide in se nikdar ne odpočije.

A večerj popoldne so se slednjim daleč pred nami pojavili Spitzbergi in zdaj smo že tako blizu, da morem to pokrajino prav razločno pregledati; vse je puho, mizlo in mrtvo. Morje se peni na ozkem peščenem bregu. In v ozadju se dviga pečina, ki je vsa modra in prevlečena z dolginimi sneženimi progami. Snežene lise so položene navpično druga poleg druge. Takšno je vse, kot dlaka čobre.

Vem, da so ta obrežja eno samo veliko pokopališče. Dolgo časa so si ljudje tu, na koncu sveta, iskali vsakdanjega kruha; na stotine jih je tu leglo k večnemu počitku. Tu in tam stoji lesen križ, ki je zbit iz naravnih lesa in je vanj z nočem varovano ime in letalca. To je grob, ki ga ni nobena anti opečila s solzami. Morski valovi so zapeli smrtno pesem, kak bradat lovec je nasul peska na svojega mrtvega tovariša, se odkril in odšel. Potem je grob ostal sam, ves tih in mrtvo in v večnem miru.

Ure minevajo. Stroj v trebuhu ladje se ne utruja. Nos barke se na plitvinah dvigne in stoji za hip tako visoko kakor pečine tam spredaj. Nato pa se s težavo in počasi pogrezne. Val pridivja, zasumi ko v silnem srdu ob ladji in tišči pene še dolgo zadaj za njo. Ladja plove dalje. To je ekspedicijska ladja, ki plove ob bregu Spitzbergov in mora posneti kartografske skice. V Tromsoju je bil prišel neki moški na ladjo in je prosil kapitana, naj vendar skuša najti dva loveca, ki sta lani v septembru pri ledenih otokih običala. Odtlej ni bilo nič slišati o njih; bojijo se, da sta umrla zaradi skorbuta, ali pa sta kakor drugače izgubila življenje. V bližini ledenih otokov sta baje dve lovski baraki in v eni od teh bi bilo mož loveca najti, če sta sploh še živa.

Tako je bil moški v Tromsoju povedal. Medtem ko vstaja novo jutro z bleščicim se solncem iznad ledenih poljan, se ladja počasi bliža obali. Kapitan stoji na mostičku in zre skozi daljnogled. Zdalje zagledam ondi na ozki obrežni peščenici črno liso, ki se vedno bolj veča, čint bližje prihajamo. Mogoče

Počasi, kos za kosom, se peha čoln trudoma proti bregu. Voda škropi čez rob, tako da smo kmalu vsi premočeni. Ladja je videti manjša in manjša. Zdalje se zavedamo, da je od kopnega dosti dalj, kot smo bili prej mislili. Tu na Spitzbergih te razdalje jako varajo, iz človeka se tako rekoče norčujejo. Ozračje je tako redko, da so razdalje neverjetno večje, kot jih vidiš. Čez pol ure napornega veslanja je obala še prav tako daleč, kot je bila prej.

Že večkrat sem imel priliko spoznati pustote skalnatih samot in barij na Norveškem, ki človeka vabijo in tudi težijo. Toda vse tiste samotje niso nič spričo te, zares od Boga zapuščene pokrajine, ki jo zdaj vidimo pred seboj. Pri tem imam pa venomer v mislih dva tista loveca, ki ju pravkar iščemo, ki sta se bila lansko leto senujki izgubila. Nobenega drugega glasu nista slišala kot svojega. Tri mesece dolgo je bila tema, je bila črna noč, dan in noč enako črna. Le zdaj pa zdaj je bila luna na nebu ali je zagorel severni sij kot strašilo. Sto milj daleč sta ju led in morje ločila od življenja, in kamorkoli sta stopila, je prežala smrt nanju in je rezaje grabila po njima, pa bodi da je divjal snežni vihar ali so plazovi emel nizzdol ali pa se je skorbut plazil okoli.

Ali veste, kaj je skorbut? Skorbut je v pravem pomenu besede strah in groza polarnih noči. Nekega lepega dne stopi nevidno in neslišno v kotih običala. Odtlej ni bilo nič slišati o njih; bojijo se, da sta umrla zaradi skorbuta, ali pa sta kakor drugače izgubila življenje. V bližini ledenih otokov sta baje dve lovski baraki in v eni od teh bi bilo mož loveca najti, če sta sploh še živa.

Že toliko zgodb sem slišal in bral o tistih žalostih, ki so se dozojale tu zgoraj, da mi zdaj-

Nič ne pomaga, vrniti se moramo in spet odveslati v zahodno smer k ladji; huda burja nam zapira pot. Toda kapitanu to ni všeč. Z ladjo krene za pol milje bolj proti severu kjer sega majhen zemski jezik v morje. Zadal za njim je morje bolj mirno. Zdal pa se odpravi šest mož v čoln in odvesla proti obali.

Nekako tri ure jih ni. Potem pa pripluje čoln, borec se z valovi, k ladji. Zdal sta na čolnu dva moška več. To sta ona dva loveca, ki ju iščemo.

Prvikrat čez leto dni sta zopet med ljudmi. Stara sta okrog 70 let bi utegnila imeti. Plešata dedca sta, in njujini oči so rezke in stisnjene. Oči so se jima tako spremenile, ker sta brzkone prevečkrat strmela v neurje. Neki pomorščak nam je povedal, kako so ju našli.

Ko so pristali in spravili čoln na suho, so se ločili: trije so odšli proti severu, da bi našli kočo, ki naj bi bila tam po podatkih moškega iz Tromsojka. Trije drugi pa so krenili na jug, k koči, ki smo jo bili že videli.

Tisti trije, ki so šli proti severu, so kmalu izsledili stopinje v pesku, ki so vodile na sever in na jug in so bile povsem sveže. A na Spitzbergih je tako, da so stopinje dolgo vidne, tudi leto dni in več; zatoorej te sledi še niso bile dokaz, da sta bila loveca še živa.

A čez nekaj časa je eden od njih zapazil kamenito gomilo, ki je tical v njej kol. Ali je to nemara grob? Ni bil grob, pač kamenitno opozorilo, ki je bilo brzkone postavljeno zaradi orientacije. Prav zraven so dobili dolgo, ozko omaro, kakršno postavljajo loveci, da so v njih samostreljne priprave za severne medvede. Puške ni bilo, a kos slanice, ki je bila za vabo, je bil še ondi.

Vrata, ki so bila na severni strani, so bila samo nalahno prislonsjena. Vstopili so v majhen prostor, čigar stene so bile polne kož severnih medvedov in belih severnih lisic. Vrata so bila pa zaklenjena. Stali so nekaj časa tih in so prisluškovali, ali se bo kaj zganilo; pa se ni. Tedaj so potrkali in čez hip se zasliši glas: "Ali je kdo zunaj?"

SAMO OD SEBE NIČ NE PRIDE

(Nadaljevanje z 2. str.)

čas, ne vem. Mogoče da so jih ali mogoče pa tudi, da samo pravijo, da so jih. Živimo nanteč v takem času, da številke kaj malo pomenijo, kadar se gre za pretravanje. Naj se bo kakor hoče, toda dillec mi prihajajo na misel. In to pot so zgrešile mesto, če se ne motim: zato ker je svet že toliko časa v temi, in tam pa mislijo, da se jih dillec ne morejo prijeti. Pa se jih lahko in še kako, kadar se gre za kaj prav posebno prijetnega in prav posebno prijetno je sovražiti nekaj, kar se ti zares tako globoko, da se se sence ustrašiš, predno jo vidiš, ne da bi še čakal na to, da vidiš kaj prav za prav povzroča senco.

Mi smo kar zadovoljni, če imamo nekaj, nakar opiramo opravilne za sovražstvo. Oh, ves! Komaj čakamo boljsega sveta, vse naše težnje in vse naše želje so definitivno usmerjene v boljši svet in v bolj sega človeka toda najrajši bi videli da bi nam vse to Miklavž prinesel. Od naše strani kakšen trud? Ja, kaj pa še? Ali pa, da bi režimo, govorili o pametnem pričetu za boljše svet in o odpuščanju? Ne. Za nam je čas in zmote; in to moramo postaviti pred nas, tako da nas bo vedno spominjalo na preteklost. Voz pred konja, potem se bomo pa peljali, kamor nas bo konj prival, toliko prednosti bomo pa le imeli, da bomo mi spredaj in to je nekaj vredno. Če gre potem voz v jarek, nič zato; spredaj smo pa le bili.

Nekdo mora pričeti pobirati. "Ja" so naši odvrnili. "Ali smemo noter?" "Prosim!" Priliceci so vstopili v majhno izbičo z dvema posteljema, sleherni je stala ob daljši steni. Na posteljah sta se hkrati dvignila dva bradata loveca, ki sta se bila lani odpeljala z Norveškega. Čez kakih 14 dni pa bi naj prišla ponje ladja.

Zdal sedita oba v jedilnici ekspedicijske ladje in pripovedujeta o svojem življenju v neskončni samoti. Eden od njiju je bil nekoč v zimskih mesecih običal v snežnem meteu in je prišel v kočo, ki smo jo bili z ladje opazili. A v koči ni bilo živil in tudi pri sebi ni imel brašna. Štiri dni je moral ondi tčati, ker se ni mogel preiniti skozi meteu. Trikrat je bil poskusil, trikrat je v krogu blodil in snežnem meteu in trikrat se je bil vrnil na isti kraj. A pete noči se je vihra slednjic polegla. Severni sij je razlil blesteče se pramene po nebesu. In v tem, tako čudovito krasnem odsevu se je vrnil pol milje daleč domov v kočo in je bil napol mrtveč od lakote.

"Lahko si mislite, kako mi je takrat kava zadisala," je dejal. A njegove ustnice so kakor okamenile in se ne mogle zasmejati. Sploh se pa lovci niso vajeni smejati, saj videvajo polovico svojega življenja smrt pred seboj. A to zimo ni bil dober lov. Pet severnih medvedov in sedem in dvajset lisic je premarlo, da bi bilo mož z dobičkom kriti drago opremo, ki jo zahteva takšna lovška ekspedicija. In cene za krzno so tudi padle. Zdal pa, ko so priletele ptice selivke, sta si nabrala šest tisoč jajc in skoraj 20 vreč različnega puha. A za to je malo izkupička.

Le malo časa ostaneta loveca na ladji. Potem počasi zlezeta nizzdol, v čoln. Stojimo na krovu in vidimo, kako veslata počasi; a odločno in se borita z valovi, vendar se premikata naravnost k obali, nazaj v obupno pustoto in samoto.

TAMBURAŠI SE ZAHVALJUJEJO

Tem potom se prav iskreno zahvaljujemo vsem udeležencem našega letnega koncerta ki smo ga priredili večerj v dvorani Slov doma v Brooklynu, zakar vam vsa čast rojaki in rojakinje. Posebno se zahvaljujemo vsem, ki ste na eden ali drugi način pomagali do boljsega uspeha. Posebna hvala "Domovini" za nastop na programu v posebni točki kakor tudi iskrena hvala Mr. L. Mutzu, za tako spretno vodstvo programa. Torej še enkrat prav lepa hvala vsem skupaj. — Ostajamo z rojaki in pozdravom.

Tamburaši obeh zborov Angleško svarilo Angleški radio tudi svari, da bodo mogoče Nemci iz zraka vpadli v Anglijo, ob času, ko bodo zavezniški vpadli na kontinent.

Vse ameriška Pin Up Girl v VSE SMEJOČI—VSE LJUBEČI GLASBI! BETTY GRABLE "Pin Up Girl" ROXY 7th AVENUE in 50th STREET New York City

DRŽAVLJANSKI PRIROČNIK Knjižica daje poljudna navodila, kako postati ameriški državljan (V slovenščini) Cena 50 centov Dobite pri Knjižarni Slovenic Publishing Co., 216 West 18th Street, New York 11, N. Y. Kupite en "extra" bond ta teden!

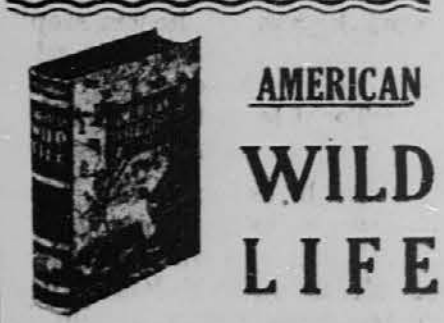
KNJIGARNA Slovenic Publishing Company 216 West 18th Street New York City

Razprodaja KNJIG po 50 centov komad. IZDALA SPLOŠNA KNJIŽNICA

- 1 Domače živali Spisal Damir Felgel
2 Kreutzerjeva sonata Spisal L. N. Tolstoj
3 Andrej Ternovc Spisal Ivan Albrecht
6 Preganjanje indijskih misijonarjev Spisal Josip Spillman
8 Pravljice Zapisal H. Majar
10 Dedek je pravil Spisal Julij Slapšak
12 Frank Baron Trenk Po raznih cilih napisal Gjuro Pandurič
13 Pariški zlatar Poslovenil Silvester K.
18 Mladim srcem Drugi zvezek Zbirka za slovensko mladino. Spisal Esaver Meško
Podprite napad! — Kupujte bonde Vojnega posojila.
19 Student naj bo Spisal Fr. S. Finžgar
22 Balade in romance Spisal A. Askere
23 Zbrani spisi za mladino Spisal Engelbert Gaugl
24 Andersonove pripovedke za mladino Priredila Utra
14 Pravljice in pripovedke za mladino Spisal Silvester Košutnik

ŽIVI IZVIRI Spisal IVAN MATIČIČ

Knjiga je svojevrsten pojav v slovenski književnosti, kajti v nji je v 13 dolgih poglavjih opisanih 13 rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovanstvu do današnjega dne. 13 poglavij — 413 strani Lično v platnu vezana. Cena \$2 KNJIGARNA SLOVENIC PUBL. COMPANY 216 W. 18th Street New York 11

AMERICAN WILD LIFE V knjigi je natančno popisano življenje posameznih živali, živečih na suhem, v morju in v zraku, tako da bo vsakdo, ki ljubi naravo tu njeno pestro živalstvo, knjigo bral z velikim zanimanjem, ker bo v njej našel marsikaj iz življenja divjih živali, kar mu domoj še ni bilo znano. Prvotno je bilo namenjavno to veliko delo izdati v petih knjigah, toda je slednjic izšla v eni sami knjigi, ki pa pri vsem svojem skrajnem prisaj POPOLNI POPIS ŽIVLJENJA AMERIŠKE DIVJČINE. Knjigo bo z užitkom bral lovec, ker navaja in popisuje vse živali, ki jih je dovoljeno in prepovedano streljati; farmer, ker so popisevali živali, ki na polju koristijo ali škodujejo ter slednjic ribič, ker se v knjigi našteje VSE RIBE, KI ŽIVE V AMERIŠKIH VODAH. Poleg poljudnega popisa in priporočil vsebuje knjiga 327 SLIK (fotografij); 6 slik v naravnih barvah, v velikosti cele strani, ter ima 778 strani. Velikost knjige je 9 x 6 inčev. Knjiga opisuje sesavce, ptice, rabe, kače in živali, ki so ravnotako na suhem kot v vodi doma. — Vezana je v močno platno z zlatimi črkami. V ANGLEŠČINI Cena \$3.50 Naročite pri: KNJIGARNA Glas Naroda 216 WEST 18th STREET New York 11, N. Y.

ČITATELJEM je znano, kako se je vse podražilo in ravnotako tudi tiskovni papir in druge tiskarske potrebščine. Da si rojaki zasigurajo redno dopošiljanje Nata, lahko gredo upravništvu na roke s tem, da imajo vedno, če le mogoče, vnaprej plačano naročnino. ALI NE BI OBNOVILI SVOJO NAROČNINO SE DANES in ne čakajte na opomin, ker s tem prihranite upravništvu nepotrebne stroške?

Ker je zaloga teh knjig zelo omejena, je pri naročilu priporočljivo omisliti več zbir, da nam bo na ta način mogoče vsakega zadovoljiti.

